

domme med godt økonomisk Resultat, derom foreligger der ogsaa fra de senere Aar adskillige Vidnesbyrd fra flere Egne, Vidnesbyrd, der godtgøre, at saadanne Udstykninger kunne foregaa med et godt økonomisk Resultat for Udstykkerne eller „Gaardslagterne“, som den højtærede Finansminister benævned dem. Men der er sikkert ingen Tvivl om, at det i flere Henseender vilde være heldigt, at der dannedes Foreninger af den Art, hvis Oprettelse Lovforslaget tilsigter at begunstige, til at foretage saadanne Udstykninger i Stedet for de private Konsortier, der som Regel i hvert Fald kun have eet Formaal for Udstykningen, nemlig at skabe det størst mulige Udbytte deraf for sig selv. Jeg kan derfor som sagt tiltræde Lovforslagets Tanke og ogsaa i det væsentlige den Affattelse, Tanken har faaet i Forslaget, men der er dog med Hensyn til Affattelsen nogle Bemærkninger, jeg kunde ønske at fremsætte til nærmere Overvejelse for det Udvalg, som jeg antager vil blive nedsat til en nærmere Behandling af Sagen.

Først vil jeg gerne rette en Forespørgsel til den højtærede Finansminister angaaende Lovforslagets rette Forstaaelse. Hovedformaallet er jo Oprettelse af selvstændige mindre Brug, det er let nok at forstaa. Hvor store disse Brug skulle være, det overlades fuldstændig til de vedkommende Foreninger at skønne om og at afgøre, og det vil naturligvis blive forskelligt efter de forskellige lokale Forhold. Men derimod staar det noget uklart for mig, om disse Foreninger ogsaa kunne sælge Jord til Sammenlægning med anden Ejendom, til Sammenlægning med tidligere oprettede Brug. Saaledes som Lovforslaget er affattet, synes det mig i Grunden, at det nærmest ser ud til, at der ikke har været taget Sigte paa, at dette skulde være tilladt, der synes mig i hvert Fald ikke at være nogen Bestemmelse i Lovforslaget, hvoraf det udtrykkelig fremgaar, at et saadant Salg ogsaa kan finde Sted. Men det forekommer mig, at det bør være tilladt Foreninger ogsaa at sælge Jord til Sammenlægning med anden Ejendom. Jeg tror ellers, at Rentabiliteten af et saadant Udstykningsforetagende i mange Tilfælde vil blive for daarlig. Men det synes mig som sagt, at Lovforslaget ikke har haft Øje for dette. Der er ganske vist heller ikke nogen udtrykkelig Bestemmelse i Lovforslaget, der forbyder det, og jeg vil derfor gerne rette en Forespørgsel til den højtærede Finansminister om, hvilken Opfattelse han har af Lovforslaget i den Henseende.

Dernæst skal jeg bemærke, at jeg har nogen Tvivl med Hensyn til Bestemmelserne i § 3 om, at Foreningerne for at faa Anerkendelse som Regel skulle være raadende over en kontant Kapital paa mindst 35,000 Kr., om denne Bestemmelse er heldig. Det staar for mig som sandsynligst, at i de allerfleste Tilfælde vil det være en lovlige streng Fordring at stille. Det er nok muligt, at det kan være ret passende for større Foreninger, og dersom det vil gaa saaledes, at det særlig bliver større Foreninger, der ville blive dannede, Foreninger, der have det Formaal at faa Ejendomme udstykkede i større Kredse af Landet, dersom det nærmest bliver i den Retning, at Loven vil komme til at virke, kan det nok være, at 35,000 Kr. er ret heldig valgt; men det er min Tro, at det vil have sine ret betydelige Vanskeligheder at faa saadanne større Foreninger oprettede, og det vil det af flere Grunde. Fortjenesten, der kan resultere af Foretagendet, kan jo nemlig ikke friste til Deltagelse i slig Forretning, og det Indskud, der skal indbetales af Medlemmerne, dersom de ikke ville laane noget af de 35,000 Kr., kan jo endnu mindre friste Folk til at træde ind i et saadant Selskab, og den solidariske Ansvarlighed, der skal være for Optagelse af Laan, hvis man ikke vil indbetale de 35,000 Kr. fuldt ud, vil allermindst virke dragende paa Medlemmer til et saadant Selskab, naar Selskabet er saa stort, at det enkelte Medlem ikke kender ret mange af sine Selskabsfæller. Jeg tror derfor, at skal Loven faa nogen videre Betydning, hvad den forhaabentlig vil faa, bliver det snarest i Retning af at begunstige Oprettelsen af smaa lokale Foreninger, der danne sig hist og her af og til, naar en større Ejendom i den paagældende Egn, Præstegaard eller hvad det nu er, kan være moden til Udstykning, og som danner sig med den bestemt begrænsede Opgave kun at faa den enkelte bestemte Ejendom udstykket. Men overfor saadanne Foreninger er Fordringen om de 35,000 Kr. sikkert i de fleste Tilfælde for streng. Jeg har ikke overset, at der i sidste Punktum af § 3 er givet Finansministeren en Bemyndigelse til at kunne dispensere fra denne Fordring om de 35,000 Kroners Tilstedeværelse, naar særlige Omstændigheder ere til Stede. Men for det første er det en Skønssag, om særlige Omstændigheder ere til Stede, og i hvor høj Grad de ere til Stede, og dernæst forekommer det mig ogsaa, at det vilde have Betydning i Retning af at anspore til Op-